

Tewerkstelling als dienstverlening

François De Keersmaecker

INLEIDING

1. Het artikel waarover deze bijdrage handelt is art. 60 § 7 van de O.C.M.W-wet, dat luidt als volgt:

«Wanneer een persoon het bewijs moet leveren van een periode van tewerkstelling om het volledig voordeel van bepaalde sociale uitkeringen te bekomen, neemt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn alle maatregelen om hem een betrekking te bezorgen. In voorkomend geval verschaft het deze vorm van dienstverlening door zelf voor de bedoelde periode als werkgever op te treden».

2. Art. 60 § 7 is wel één van de felst gecontesteerde artikelen van de O.C.M.W.-wet. We vinden de meest uiteenlopende stellingen in verband met de interpretatie en de draagwijdte van dit artikel in de arresten van de beroepskamers. Een minder betwist, maar desniettemin belangrijk aspect van art. 60 § 7 is zeker de afbakening van het toepassingsgebied. Meer aanleiding tot complicaties geeft art. 60 § 7 tweede lid dat stelt dat de verleende dienstverlening, namelijk de tewerkstelling ook door het O.C.M.W. zelf verschaft wordt. De vraag is of deze bepaling een absolute verplichting inhoudt dan wel een facultatieve mogelijkheid is wanneer de voorwaarden van art. 60 § 7 vervuld zijn. In de tweede hypothese stelt zich dan nog het probleem met welke elementen mag of zelfs moet rekening gehouden worden. Een uitgebreid rechtspraakoverzicht zal ten volle de aangenomen interpretaties aanduiden. Vanaf hun oprichting tot september 1980 hebben de beroepskamers een veertigtal arresten gevelde in verband met verzoeken tot tewerkstelling op basis van art. 60 § 7. Een belangrijk aspect in de beoordeling zijn ook de parlementaire werkzaamheden, te weten de voorbereidende werken en een tweetal parlementaire vragen. Tenslotte zal dan nog een persoonlijke evaluatie volgen.

§ 1. Het toepassingsgebied van art. 60 § 7

3. De tewerkstelling in het kader van art. 60 § 7 heeft een essentieel tijdelijk karakter. De hoofdbedoeling is niet de steunverlening door tewerkstelling op zichzelf maar het hele systeem heeft slechts de beperkte

intentie om de betrokkene toe te laten volledige sociale zekerheidsprestaties te bekomen (1).

Het weze hier nuttig om na te gaan in welke sociale zekerheidssectoren een bepaald arbeidsverleden een vereiste vormt voor het verkrijgen van prestaties (2).

De sector werkloosheid

4. Recht op werkloosheidsvergoeding verkrijgt men pas als men een bepaald aantal dagen gewerkt heeft gedurende een bepaalde referteperiode. Beide vereisten variëren naargelang de leeftijd van de aanvrager (3).

Leeftijd	Arbeidsdagen	Referteperiode
min 8 jaar	75 dagen	10 maanden voor aanvraag
18 — 25 jaar	150 dagen	10 maanden
26 — 35 jaar	300 dagen	18 maanden
36 — 49 jaar	450 dagen	27 maanden
plus 50 jaar	600 dagen	36 maanden

Het is eveneens voldoende wanneer men weliswaar niet aan de voorwaarden van zijn leeftijdsgroep voldoet, maar wel aan die van een hogere categorie (4). De arbeidsdagen zelf worden wel op een speciale manier berekend. Een arbeidsmaand telt 25 dagen. Een volledige arbeidsdag moet tenminste 7 uur arbeid bedragen. Indien men slechts tussen de 4 en 7 uur werkt, telt dit voor een halve arbeidsdag. Indien men minder dan 4 uur per dag werkt, wordt dit niet in aanmerking genomen (5). Bepaalde inactiviteitsdagen worden meegerekend als arbeidsdagen (6). Wanneer een werkloze terug werk gevonden heeft, maar opnieuw werkloos wordt na minder dan 15 maanden, moet hij niet opnieuw aan de voorwaarden voldoen om recht op werkloosheidsuitkering te bekomen (7). In bepaalde gevallen wordt ook de referteperiode verlengd (8). Indien nu toch het

(1) Cfr. SENAËVE, P., *De bestrijding van de armoede in België*, Leuven, Acco, 1977, 427.

(2) zie o.a. VAN LANGENDONCK, J., ea., *Het sociaal recht in de praktijk*, Antwerpen, Kluwer, 1980.

(3) K.B. 20 december 1963, art. 118.

(4) Ibidem.

(5) M.B. 4 juni 1964, art. 2-4.

(6) K.B. 20 december 1963, art. 122: o.a. dagen waarvoor loon betaald werd, dagen gedekt door sociale zekerheidsuitkeringen, dagen van stakingen of lock-out.

(7) K.B. 20 december 1963, art. 123. In sommige gevallen heeft men recht om zich te beroepen op een vroegere vervulling van de voorwaarden en dit tot 2 jaar of langer na het beëindigen van die werkloosheidsperiode.

(8) K.B. 20 december 1963, art. 118: o.a. militaire dienst, gevangenzetting, verhinderingsom te werken, werkneemster blijft thuis om haar klein kind ten hoogste tot zijn derde jaar te verzorgen, tijd (max. 2 j.) dat men mits aangifte een zelfstandig beroep heeft uitgeoefend.

aantal bewezen arbeidsdagen in de referteperiode slechts de helft is van het vereiste aantal, kan dit gecompenseerd worden door aan te tonen dat men in de 10 jaren vóór de referteperiode 5 jaren gewerkt heeft, of, indien men daarvoor te jong is, dat men sinds de aanvang van zijn beroepsloopbaan en voor het begin van de referteperiode tenminste de helft van het aantal werkdagen als werknemer heeft gepresteerd (9). Wanneer het aantal arbeidsdagen $\frac{2}{3}$ bedraagt van het vereiste aantal, kan hij de ontbrekende aanvullen door voor iedere ontbrekende dag 8 arbeidsdagen te bewijzen in de tien jaar voor de referteperiode (10). Verder zijn er voor een aantal categorieën arbeiders bijzondere regels (11).

De sector gezondheidszorgen en arbeidsongeschiktheid

5. In principe heeft men slechts recht op vergoeding in deze sectoren indien men na zijn aansluiting bij een ziekenfonds een wachttijd van 6 maanden heeft vervuld (12), waarin men tenminste 120 arbeidsdagen heeft gepresteerd (13) en de gewone bijdragen heeft betaald. Bepaalde inactiviteitsdagen worden ook hier gelijkgesteld met arbeidsdagen (14). Voor part-time werkende vrouwen, die hun echtgenoot ten laste hebben is het aantal arbeidsdagen beperkt tot 72 (15). Voor zelfstandigen wordt geen aantal arbeidsdagen berekend: zij dienen alleen tijdens de wachttijd de nodige bijdragen te betalen (16). Er zijn echter in feite zoveel uitzonderingen op de verplichting van de wachttijd, dat het zeldzaam wordt dat nog iemand werkelijk een wachttijd te vervullen heeft (17).

Reeds enkele uitspraken

6. Het leek me hier nuttig reeds twee uitspraken van de beroepskamers te bespreken. Een eerste arrest is van de beroepskamer van Eupen dat een

(9) K.B. 20 december 1963, art. 119, 1°.

(10) K.B. 20 december 1963, art. 119, 2°.

(11) voorbeeld:

— mindervaliden in beschutte werkplaatsen: art. 171 bis van het K.B. van 24 juni 1971.

— zeelieden en havenarbeiders: art. 119 van het K.B. van 20 december 1963.

— part-time werkers: art. 125 bis van het K.B. van 20 december 1963.

— studenten: art. 124 van het K.B. van 20 december 1963.

(12) W. 9 augustus 1963, art. 66.

(13) K.B. 4 november 1963, art. 204.

(14) K.B. 4 november 1963, art. 204; K.B. 10 januari 1969, art. 14: o.a. dagen waarvoor loon betaald werd, dagen gedekt door sociale zekerheidsprestaties edgl.

(15) K.B. 4 november 1963, art. 204.

(16) Andere bijzondere categorieën zijn studenten, kloosterlingen, niet-beschermde categorieën: K.B.'s van 28 juni 1969 en art. 3 van het K.B. van 9 juli 1979.

(17) o.a. K.B. van 4 november 1963, art. 214 tot 214 quater; K.B. van 15 mei 1973; K.B. 12 januari 1978; K.B. 15 februari 1978.

duidelijke toepassing maakt van het beperkt toepassingsgebied van art. 60 § 7. Het tweede is een arrest van de beroepskamer van Antwerpen waar tewerkstelling als een vorm van dienstverlening opgevat wordt buiten art. 60 § 7.

7. Het toepassingsgebied van art. 60 § 7 is, zoals hierboven uiteengezet zeer beperkt. Men kan slechts aanspraak maken op een verplichte tewerkstelling met het oog op het bekomen van een volledige sociale zekerheidsvergoeding. Het O.C.M.W. is dan ook maar verplicht op de vraag tot tewerkstelling in te gaan voorzover de persoon in kwestie 'kan' genieten van een sociale zekerheidsvergoeding. Een duidelijk voorbeeld vinden we in de volgende uitspraak :

...da Antragstellerin die vom deutschen Arbeitsamt bestellte Bescheinigung nach Vordruck E 301 nicht beibrachte ;
In Erwägung, dass eine eventuelle Arbeitslosenunterstützung nur gewährt werden kann, wenn diesen Schriftstück vorliegt ;
In Erwägung, dass Antragstellerin folglich nicht die Bedingungen des obengennanten Artikels 60 § 7 erfüllt und sie mit ihrem Einspruch abzuweisen ist (L.D., 19 juni 1979).

8. De tewerkstelling kan buiten art. 60 § 7 ook uitgebreid worden tot een passende vorm van materiële hulp met inbouw van het sensibiliseren en motiveren tot tewerkstelling (18). Een praktisch voorbeeld vinden we terug in een beslissing van de beroepskamer van Antwerpen :

Het komt de beroepskamer niet aangewezen voor — en het wordt ook niet gevraagd door verzoeker — het O.C.M.W. zonder meer op te leggen als werkgever op te treden. Zonder deze in genoemd art. 60 § 7 voorziene mogelijkheid uit te sluiten indien het O.C.M.W. een passende full-time betrekking moest kunnen aanbieden, is het evenwel primordiaal dat verzoeker gesensibiliseerd en gemotiveerd kan worden tot werkwillegheid. Psycho-sociale begeleiding blijft hierbij een permanente opdracht van het O.C.M.W., maar financiële steun in functie van bewezen werkwillegheid, minstens van het niet-weigeren van werk kan die werkwillegheid mede stimuleren.

...
Verzoeker dient zich gedurende vijf dagen per week, op dagen en uren vast te stellen door het O.C.M.W., op de diensten van het O.C.M.W. te melden om in te gaan op een gebeurlijke werkaanbieding van dit O.C.M.W. Het aan te bieden werk kan een inschakeling betekenen — tijdelijk of als vervanger van afwezige personeelsleden — of ook leiden tot het verzorgen van bezigheidstherapie voor zieken of bejaarden, rekening houdend met de aanleg van verzoeker.

Voor de dagen waarop verzoeker effectief ingeschakeld wordt, vergoedt het O.C.M.W. de geleverde prestaties met inachtneming van de heersende wetgeving.

... de toegekende steun is het bestaansminimum...

Wanneer verzoeker zich niet aanmeldt op de vastgestelde dagen en uren, wordt het maandbedrag van de financiële steun verminderd naar rato van 1/20 voor iedere niet-aanmelding.

Wanneer verzoeker een aangeboden werk weigert, verliest hij het recht op financiële steun gedurende een maand en kan hij slechts opnieuw steun genieten na minstens een week effectief gewerkt te hebben (AN., 4 augustus 1977).

(18) QUISTHOUDT, C., Enige rechtspraktijk inzake bestaansminimum en sociale dienstverlening, *Kontakten*, 1978, IV, 32.

Uit dit alles blijkt dat het de beroepskamer ook hier niet te doen was om de tewerkstelling als steun op zichzelf. De tewerkstelling wordt hier gehanteerd als een vorm van immateriële hulp, als begeleiding bij de gewone geldelijke steun.

De tewerkstelling wordt aangewend als een middel om aan de nadelige gevolgen van de inactiviteit te verhelpen en om de materiële steun ten voordele van de gemeenschap te valoriseren (19). Een negatief punt aan deze werkwijze is wel dat het O.C.M.W. alzo een niet-officiële stempelcontrole organiseert.

§ 2. Probleemstelling

9. Het voornaamste probleem dat zich stelt met betrekking tot art. 60 § 7 is of de vorm van dienstverlening van het O.C.M.W. om zelf als werkgever op te treden bestaat in een absolute verplichting dan wel in een louter facultatieve mogelijkheid. In de tweede hypothese lopen de argumenten om er toe te besluiten het O.C.M.W. niet de verplichting op te leggen om een persoon die zich bevindt in de situatie bedoeld in art. 60 § 7 te werk te stellen uiteen.

Men kan namelijk enerzijds rekening houden met de toestand van het O.C.M.W. en anderzijds met de persoonlijke toestand van de verzoeker. Deze theoretische zienswijzen vinden praktisch bestaansrecht in de parlementaire werkzaamheden rond de wet van 8 juli 1976, in de beslissingen van de O.C.M.W.'s en de beroepskamers en tenslotte in de schaarse rechtsleer. We zullen deze verschillende mogelijkheden en hun argumentaties dan nu analyseren. We starten met een uitgebreid rechtspraakoverzicht. De positieve en negatieve reacties zullen apart behandeld worden. Dit omdat de positieve reacties moeilijk in hoger vernoemde indeling onder te brengen zijn. Bij een positieve uitspraak kunnen we immers onmogelijk uitmaken waarom nu juist in die zin werd besloten: omdat de verplichting van art. 60 § 7 als absoluut werd opgevat of omdat in dit specifieke geval art. 60 § 7 de enig juiste oplossing was. De positieve uitspraken zullen dan ook eerder op een extensief beschrijvende manier geïntroduceerd worden. Daarna zullen ook de parlementaire werkzaamheden, namelijk de voorbereidende werken en enkele parlementaire vragen als elementen in de discussie betrokken worden. Met dit als achtergrond zullen we proberen zelf tot slot tot enige kritische opmerkingen te komen.

(19) SIMOENS, D., Hoe pijnloos is de crisis?, *Crisiswetgeving en sociale zekerheid*, Antwerpen, Kluwer, 1980, 70.

§ 3. Rechtspraakoverzicht

A. Positieve reacties

10. In de bestudeerde periode werden de O.C.M.W.'s slechts twaalf maal verplicht door de beroepskamers iemand op basis van art. 60 § 7 te werk te stellen (20). Het is moeilijk deze uitspraken in te delen in de twee gestelde categoriën, namelijk diegene die art. 60 § 7 als een absolute verplichting interpreteren en diegene die art. 60 § 7 eerder facultatief opvatten. Men zou eerder kunnen spreken van een continuum met als het ene uiterste de uitspraken die zonder al te veel motivering enigzins automatisch tot tewerkstelling overgaan en als het andere uiterste de uitspraken die het dossier grondig onderzoeken en tewerkstelling zien als de passende hulpverlening in dat specifiek geval. Daartussen liggen dan de uitspraken die wel de feitelijke gegevens aanhalen, maar zich niet al te veel zorgen maken om het oorzakelijk verband tussen die feiten en hun beslissing.

11. De meeste, zonet alle voorbeelden van beslissingen die ernaar tenderen art. 60 § 7 als een absolute verplichting te interpreteren vinden we bij de beroepskamer van Luik en die van Luxemburg:

Considérant que l'intéressé est inscrit à l'office national de l'emploi comme demandeur d'emploi depuis le 23 février 1977 ; qu'il ne remplit pas les conditions de durée de travail du de période assimilée lui permettant d'émarger aux allocations de chômage ; qu'il aurait fait certaines démarches en vue de retrouver un emploi de manoeuvre auprès de firmes de la région ; que celles-ci sont restées sans suites ;

Considérant que le centre public d'aide sociale est tenu de prendre les mesures concrètes nécessaires pour procurer à l'intéressé soit un emploi, soit une formation professionnelle dans le cadre de l'O.N.E.M. et à défaut d'intervenir en tant qu'employeur pendant la période de travail que celui-ci doit justifier pour obtenir le bénéfice des allocations sociales (LX., 8 januari 1979).

Attendu qu'il est possible qu'aucun emploi à temps plein n'ait pu être conféré à l'intéressée d'autant plus qu'en vertu de décisions prises par la chambre de recours le C.P.A.S. a dû pourvoir à des engagements dans le cadre de l'art. 60 § 7 de la loi du 8 juillet 1976 organique des C.P.A.S. (LF., 7 augustus 1979).

13. De meeste positieve beslissingen geven wel een uitgebreider feitenrelaas, maar besluiten toch zonder preciese motivering tot tewerkstelling :

Attendu qu'aux termes de son recours, E.J., 56 ans, tapissier garnisseur de profession... Que par ailleurs, le C.P.A.S. fait état dans sa lettre du 28 mai 1979... de l'impossibilité actuelle de trouver une occupation répondant à la spécialisation du demandeur qui de surcroît est âgé de 56 ans ;

Attendu qu'au vu du dossier il est difficile de connaître avec précision le nombre de jours de travail qui devraient encore être prestés pour permettre au requérant de bénéficier des allocations de chômage ;

(20) LF.: 7 — AN.: 2 — OV.: 2 — LX.: 1.

(21) In dezelfde zin: LF., 4 maart 1980.

Attendu que la chambre de recours estime qu'il y a lieu en l'espèce pour le C.P.A.S. de faire application de l'art. 60 § 7 (L.F., 29 mei 1979).

Overwegende dat ter zitting verklaard werd dat de vrouw van verzoeker op 22 november 1978 noodgedwongen naar Marokko vertrokken is, dat verzoeker sinds 1966 in België verblijft, dat hij ongeveer 8 jaar hier gewerkt heeft, dat hij gedurende 4 jaar werkloos is en in oktober 1977 door de R.V.A. geschorst werd wegens langdurige werkloosheid zodat hij op dit ogenblik over geen inkomsten beschikt, dat hij er niet in slaagt zelf werk te vinden: Om die redenen beslist de beroepskamer dat het O.C.M.W. van Borgerhout art. 60 § 7 van de wet van 8 juli 1976 dient toe te passen (AN., 8 december 1978).

Attendu que l'intéressée a été engagée par ledit C.P.A.S. pendant les mois de juillet et août 1979 en qualité de journalière à...; qu'il est reconnu que les états de service de P.J. étaient excellents; que le refus du C.P.A.S. d'appliquer l'art. 60 § 7 précité est d'autant plus incompréhensible (L.F., 4 maart 1980).

14. In enkele andere uitspraken worden de beweegredenen tot tewerkstelling precieser aangeduid. Als voorbeeld:

Overwegende dat verzoeker niet in regel is met de sociale wetgeving;
Overwegende dat verzoeker tewerkstelling als tuinier gevraagd heeft bij het O.C.M.W. om zich in orde te stellen met de maatschappelijke zekerheid;
Gelet op de psychisch-sociale problemen van verzoeker;
Overwegende dat verzoeker in zijn pogingen tot het vinden en behouden van een betrekking blijkt te mislukken;
Overwegende dat deze mislukkingen verband houden met de psychische toestand van verzoeker;
Overwegende dat het de taak is van een O.C.M.W. psycho-sociale begeleiding te verschaffen om de betrokken personen te helpen geleidelijk hun moeilijkheden te boven te komen;
Overwegende dat de beroepskamer van oordeel is dat het O.C.M.W. zelf, na de andere mislukkingen, een kans dient te bieden aan verzoeker om door hem te werk te stellen te helpen zijn problemen te boven te komen;
Overwegende dat het O.C.M.W. van Merksem gelet op zijn grootte en instellingen, in de materiële mogelijkheid is verzoeker te werk te stellen als tuinier; (AN., 17 juni 1980).

16. De uitspraak waarover in dit verband wel het meest geschreven is en die heel wat stof heeft doen opwaaien is wel het arrest van 31 oktober 1977 van de beroepskamer van Oost-Vlaanderen in de zaak M.R. tegen het O.C.M.W. van Lokeren.

M.R. had zijn zelfstandig beroep moeten stopzetten en vraagt tewerkstelling teneinde over een normaal inkomen te kunnen beschikken en om in regel te zijn met de pensioenwetgeving. Hij is 58 jaar. Om te genieten van een werkloosheidsvergoeding moet hij 60 arbeidsdagen presteren in 36 maanden. Het O.C.M.W. weigert tewerkstelling o.a. omwille van het feit dat zulks een precedent zou scheppen voor 50 à 60 gelijkaardige gevallen en wegens een voldoende personeelsbezetting van de circa 260 full-time arbeidsplaatsen (O.C.M.W. beheert een kliniek, een materniteit en twee rustoorden).

Het antwoord van de beroepskamer:

Op grond van de feitelijke elementen van het dossier is echter niet gebleken dat het O.C.M.W. enig initiatief heeft genomen om aan het verzoek tot tewerkstelling tegemoet te

komen of enige maatregel heeft genomen om de verzoeker een betrekking te bezorgen aldus de bepaling van art. 60 § 7 totaal negerend...

Krachtens de in art. 60 § 7 gebruikte bewoordingen heeft het O.C.M.W. ongetwijfeld de verplichting alle maatregelen te nemen om verzoeker een betrekking te bezorgen. Het betrokken O.C.M.W. heeft deze verplichting in casu miskend.

De woorden «in voorkomend geval» worden door de beroepskamer als volgt geïnterpreteerd, namelijk, dat wanneer het O.C.M.W. hetzij geen maatregelen neemt om de verzoeker een betrekking te bezorgen hetzij in zijn poging niet slaagt, het uiteindelijk zelf in hoedanigheid van werkgever moet fungeren gedurende de in art. 60 § 7 bedoelde periode van tewerkstelling, als deze vorm van dienstverlening tot zijn mogelijkheden behoort.

De eerste rechtsleer met betrekking tot art. 60 § 7 liet zich ongetwijfeld sterk leiden door deze uitspraak. Zo schreef Berger over art. 60 § 7:

Dit is een nieuwe bepaling die niet louter facultatief is zoals de parlementaire werkzaamheden schijnen te beweren maar onbetwistbaar belangrijk. Zij werd reeds met succes beproefd (22).

Duidelijker is het standpunt van C. Quisthoudt. Reeds in 1977 schreef hij:

De aanhef «in voorkomend geval» lijkt toch wel te moeten begrepen worden als de gevallen bedoelend waarin de bemiddeling faalt. Zo ontstaat in een weliswaar zeer beperkend omschreven context - een soort (tijdelijk) gewaarborgde tewerkstelling en ook dat is volkomen nieuw (23).

Later spreekt hij nog steeds van verplichte tewerkstelling (24). Dat deze zaak door het O.C.M.W. zou aangegrepen worden als testcase lag voor de hand. Het O.C.M.W. van Lokeren viel het arrest aan voor de Raad van State (25) en dit op grond van twee middelen: enerzijds verkeerde interpretatie van art. 60 § 7, anderzijds onvoldoende motivering (26). De Raad van State vernietigt het bestreden arrest maar echter niet op basis van het eerste middel. Het antwoord van de Raad van State luidde immers:

Overwegende dat de verzoekende partij ten onrechte aan de bestreden beslissing verwijt dat zij aan voornoemde wetsbepaling een imperatief karakter verleent; dat integendeel de bestreden beslissing in haar motivering verklaart dat het O.C.M.W. in voorkomend geval als werkgever moet optreden «als deze vorm van dienstverlening tot zijn mogelijkheden behoort» en dat de beroepskamer op grond van het aantal en de belangrijkheid van de instellingen die het O.C.M.W. van Lokeren beheert, oordeelde dat deze mogelijkheid bestond: dat het middel derhalve niet gegrond is (27) (28).

(22) *Toepassing van het recht op maatschappelijke dienstverlening door de O.C.M.W.'s*, V.B.S.G., Brussel 1978, 35.

(23) QUISTHOUDT, C., *De wettelijke opdrachten van het O.C.M.W., een gewaarborgd recht op maatschappelijke dienstverlening, De gids op maatschappelijk gebied*, 1977, nr. 6/7, 555.

(24) QUISTHOUDT, C., *Enige rechtspraktijk inzake bestaansminimum en sociale dienstverlening, Kontakten*, 1978, IV, 32.

(25) R.v.St., 5 juli 1979, R.W., 1979-1980, 2514 met noot.

(26) De beroepskamer antwoordt niet op de opmerking dat M.R. zich door zijn eigen toedoen in moeilijkheden heeft gebracht.

Wat de juiste draagwijdte is van dit arrest zou ik willen behandelen onder de vraag of het O.C.M.W. mag rekening houden met zijn eigen situatie bij het beoordelen van een verzoek om tewerkstelling op basis van art. 60 § 7. Ondertussen is het duidelijk dat de beroepskamer van Oost-Vlaanderen niet gewacht heeft om zijn rechtspraak te wijzigen. Zo zei de woordvoerder van de Oostvlaamse beroepskamer op de ontmoetingsdagen van de O.C.M.W.'s over de uitspraak van 31 oktober 1977:

Hieruit de conclusie trekken, zoals ondermeer werd gedaan in het overigens voortreffelijke maandblad «De gemeente» van jan. 78... dat de door art. 60 § 7 geïmpliceerde maatregel niet als facultatief maar als bindend door de beroepskamer werd geïnterpreteerd stemt niet overeen met de werkelijkheid vermits een beslissing — die in een bepaalde zaak en ingevolge het samengaan van verschillende factoren werd getroffen, wordt veralgemeend en uitgebreid tot alle gevallen en dus als precedent wordt gesteld. Trouwens sindsdien werd door dezelfde kamer reeds ettelijke beslissingen getroffen waarbij de weigering tot bedoelde tewerkstelling wordt bekrachtigd.

Het is inderdaad zo dat na de beruchte zaak van 31 oktober 1977 de beroepskamer nog eenmaal op 29 januari 1979 tot tewerkstelling besloot en sindsdien alle aanvragen afwees.

B. Negatieve reacties

16. De meeste verzoekers die beroep deden op art. 60 § 7 werden echter afgewezen hoewel ze onder het toepassingsgebied vielen. De meeste O.C.M.W.'s zien immer in art. 60 § 7 geen absolute verplichting maar een facultatieve mogelijkheid.

De woorden «in voorkomend geval» worden door de beroepskamer beperkend uitgelegd d.i. in wel bepaalde gevallen en wanneer de mogelijkheid hiertoe voor handen is. Hieruit ressorteert dat een O.C.M.W. niet de verplichting heeft in alle gevallen als werkgever op te treden wanneer hierom wordt verzocht op grond van art. 60 § 7. Voormeld artikel wordt dan ook door deze Kamer niet als een imperatieve maar als een facultatieve bepaling geïnterpreteerd, waarvan de toepassing niet als een algemeen en onbeperkt recht kan worden afgedwongen maar in ieder geval afzonderlijk en in concreto moet worden onderzocht en beoordeeld (OV., 10 maart 1980) (29).

Zoals in de probleemstelling hoger reeds gesteld, moeten we een onderscheid doorvoeren in de argumentaties die rekening houden met omstandigheden die het O.C.M.W. betreffen en omstandigheden die de verzoeker betreffen.

(27) Dezelfde formulering vinden we reeds terug in de rechtspraak van de beroepskamers: AN., 17 juni 1980.

(28) De Raad van State vernietigt de uitspraak wegens onvoldoende motivering. De toetsing aan art. 97 GW. is echter louter formeel.

(29) Deze stijlformule vinden we geheel of gedeeltelijk terug in alle Oostvlaamse arresten vanaf de beslissingen van 25 juni 1979.

Omstandigheden die het O.C.M.W. betreffen

17. In de arresten van de beroepskamers vinden we verschillende omschrijvingen die te vatten zijn onder voornoemde afwijzingsgrond :

De woorden «in voorkomend geval» worden door de beroepskamer beperkend uitgelegd d.i. ... wanneer de mogelijkheid hiervoor handen is (OV., 10 maart 1980).

De woorden «in voorkomend geval» wijzen erop dat de wetgever het zelf optreden als werkgever als uitzonderlijk heeft beschouwd. Elk centrum handelt naar best vermogen (WV., 25 oktober 1978, cfr. antwoord op de parlementaire vraag van volksvertegenwoordiger Coens).

Het O.C.M.W. dient dit artikel in die zin te interpreteren dat het centrum slechts in uitzonderlijke omstandigheden zelf als werkgever dient op te treden en dan nog slechts als er mogelijkheid en geschikte vrije arbeidsplaatsen zouden zijn (LI., 12 september 1978).

Qu'il s'agit d'une aide de réinsertion dans le circuit social à la mesure évidemment des possibilités des centres publics qui disposent, en l'espèce, d'une pouvoir souverain d'appréciation (HE., 30 juni 1980).

18. Onder deze rubriek kunnen we ook o.m. verwijzingen naar de volgende omstandigheden rangschikken :

- moeilijkheden met het overige O.C.M.W.-personeel (stelling van het O.C.M.W. in OV., 25 juni 1979).
- bestaan van een werfreserve (stelling van het O.C.M.W. in OV. 25 juni 1979, en OV., 11 juni 1979).
- de mogelijkheid om door het O.C.M.W. gestelde aanwervingsvoorwaarden te omzeilen en de gevoerde personeelspolitiek te ontredde- ren (OV., 25 juni 1979).
- de mogelijkheid om te interveniëren in de benoemingspolitiek van de O.C.M.W.'s of althans deze grondig te verstoren, terwijl deze centra uiteindelijk zelf de politieke verantwoordelijkheid hiervoor dragen (OV., 10 maart 1980; OV., 12 mei 1980; OV., 30 juni 1980)
- talloze afdankingen in de branche waar verzoekster is in te werk gesteld (WV., 25 oktober 1978).
- O.C.M.W. heeft voldoende blijk gegeven van zijn inspanningen (AN., 15 december 1977).

19. Laten we ook nog even stil blijven staan bij het arrest van de Raad van State van 5 juli 1979 (voor situering zie hoger). De Raad van State besliste dat de beroepskamer rekening mag houden met de grootte van het O.C.M.W. en het aantal instellingen die door het centrum worden be- heard. Mag men echter hieruit besluiten dat volgens de Raad van State rekening mag gehouden worden met de omstandigheden waarin sommige O.C.M.W.'s zich bevinden bij de beoordeling van een verzoek tot tewerk- stelling? Hierbij de volgende overwegingen. In de desbetreffende zaak weigerde het O.C.M.W. van Lokeren verzoeker te werk te stellen omwille van het precedent, dat dergelijke inwilging van het verzoek tot gevolg zou

hebben en omwille van de volledige bezetting van de arbeidsplaatsen. De beroepskamer gaat niet in op deze argumenten, maar verwijst naar het groot aantal instellingen dat het O.C.M.W. beheert. De Raad van State keurt dit goed. Het aantal en de belangrijkheid van de instellingen bevat volgens mij dan ook niet een beoordeling van de toestand waarin deze instellingen zich bevinden. In het arrest kan men aldus ook lezen dat als het O.C.M.W. over voldoende en belangrijke instellingen beschikt, m.a.w. de materiële accommodatie heeft, dat het dan de hulpbehoevende moet te werk stellen, ongeacht de (personeels)toestand in die instellingen.

Omstandigheden die de verzoeker betreffen.

20. Het best verwoord vinden we de stelling dat het O.C.M.W. moet rekening houden met de omstandigheden die de verzoeker betreffen terug in een arrest van de nederlandstalige kamer van Brabant (BN., 16 maart 1979):

Overwegende dat art. 60 § 7 van de organieke wet van 8 juli 1976 bepaalt dat 'in voorkomend geval' het O.C.M.W. deze vorm van dienstverlening verschafft door zelf voor bedoelde periode op te treden als werkgever: dat deze vorm van dienstverlening geenszins een verplichting daartoe stelt maar moet worden geapprecieerd rekening gehouden met de elementen van de zaak, nl. de toestand van de betrokkene.

21. Onder deze hoofding vallen aldus de volgende omstandigheden:

- Verzoeker leidt leven dat beantwoordt aan de normen van de menselijke waardigheid (WV., 24 september 1980; LI., 27 juni 1978; BN., 16 maart 1979; OV., 4 februari 1980).
- Man van verzoekster ontvangt reeds werkloosheidsvergoeding (OV., 11 juni 1979).
- Gedeeltelijke tewerkstelling lost de financiële problemen niet op vermits alsdan andere van de vorenvermelde bronnen van inkomsten (o.a. studiebeurzen) zouden wegvallen of verminderd worden (LI., 17 april 1979).
- Gebeurlijke tewerkstelling levert een bijna te verwaarlozen sociaal voordeel op (OV., 8 oktober 1979).
- Heelkundige ingreep (OV., 26 maart 1979; OV., 3 september 1979).
- Bevalling (OV., 11 juni 1979).
- Beroepsopleiding van verzoekster (OV., 11 juni 1979; OV., 25 juni 1979).
- Verzoekster heeft praktisch nooit als werkneemster gewerkt (OV., 25 juni 1979).
- Verzoek(st)er kan nog geen enkele dag in aanrekening nemen m.b.t. werkloosheidsvergoeding (OV., 25 juni 1979; OV., 8 oktober 1979; OV., 12 mei 1980; OV., 30 juni 1980; HE., 30 juni 1980).
- Psychologische toestand, persoonlijkheidsstructuur en intelligentie, overwegingen van morele aard (OV., 3 september 1979).

- Verzoekster kan werk van schoonmaakster niet aan (OV., 8 oktober 1979).
- Verzoekster heeft nagelaten aan een aanwervingsexamen deel te nemen. Dit had in alle kranten gestaan (WV., 25 oktober 1978).
- Druk uitgaansleven, schijnoverval op de post (LI., 12 september 1978).
- Verzoekster verlangt niet echt te werk gesteld te worden (OV., 8 oktober 1979).
- Verzoekster kan niet aantonen voor welk werk ze in aanmerking komt (OV., 8 oktober 1979).
- Verzoeker heeft uit vrije wil ontslag genomen bij zijn vorige werkgever, waar hij reeds 11 jaar werkte (OV., 30 juni 1980).

§ 4. Parlementaire werkzaamheden

A. Parlementaire bespreking van art. 60 § 7

22. Tijdens de artikelsgewijze bespreking van het wetsontwerp in de Kamer raakte men op 6 juli 1976 ook eventjes art. 60 § 7 aan. Daaruit de volgende passage (30):

M. Moock: ... Je m'en réjouis mais je voudrais cependant vous demander si ce texte comporte ou ne comporte pas de limites. Si je raisonne par l'absurde, il en sera ainsi et il n'y aura pas de limites. Dans la commission que je connais particulièrement, cette façon de procéder se faisait pour trois ou quatre personnes en moyenne et quand ces personnes étaient en règle, on en prenait d'autres.

Dans votre esprit, si demain, et malheureusement nous sommes dans une période proprice, si demain cent personnes dans ce cas bien précisé se présentent, estimez-vous que, le texte étant impératif, nous devons mettre ces cent personnes au travail dans nos propres institutions même si cela dépasse très largement les besoins ou bien estimez-vous qu'il y a lieu à appréciation en le limitant à une situation normale?

M. De Saeger: C'est certainement une question d'appréciation de possibilités du centre...

M. Moock: Je note que ce n'est donc pas impératif mais qu'il s'agit d'une question d'appréciation.

M. De Saeger: C'est exact.

B. Vragen en antwoorden

23. Een eerste vraag omtrent het verplichtend karakter van art. 60 § 7 werd gesteld door volksvertegenwoordiger Coens (31). Zijn vraag viel uiteen in twee delen. Mag het O.C.M.W. rekening houden met de behoefte van verzoek(st)er wat betreft het verlenen van deze dienstverlening en wat zijn de richtlijnen m.b.t. O.C.M.W.'s die over geen of weinig patrimonium beschikken of die een geldig contract hebben met een V.Z.W. voor hun instelling ook inzake personeelsbeleid? Het eerste

(30) *Parl.Handel., Kamer, 1976, 6 juli 1976, 4945.*

(31) *Bull.Vr.Antw., Kamer, 1978, nr. 83, 1026-27.*

gedeelte van de vraag was enigzins ongelukkig gesteld. De volksvertegenwoordiger gebruikte immers nog het verouderde begrip 'behoefte' i.p.v. het nieuwe begrip 'strijdig met de menselijke waardigheid'. Deze vergissing werd natuurlijk door de minister aangegrepen om naast de kwestie te antwoorden. Naar aanleiding van het tweede gedeelte van de vraag poneert de minister het principe dat de O.C.M.W.-wet het zelf optreden als werkgever door het centrum als uitzonderlijk heeft beschouwd. Elk centrum handelt naar best vermogen.

24. Dat hiermede alles nog niet was opgelost bewijst een vraag van senator Vernimmen (32). De senator stelt een drietal zeer concrete vragen. Moet het O.C.M.W. niet-gerechtigden tot sociale vergoedingen (bv. werkloosheid) automatisch werk verschaffen om hen in staat te stellen de termijn te benutten voor toelating tot het systeem van de werkloosheidsvergoedingen, zelfs wanneer de sociale toestand goed is? Moet het O.C.M.W. een zelfstandige die zijn zelfstandige activiteit stopzet en zich als werknemer inschrijft automatisch werk verschaffen om hem in orde te stellen met de wetgeving van het werknemers- of bediendenstatuut? Zelfde vraag m.b.t. vrouwen verlaten door hun echtgenoot. Het antwoord van de minister was enigzins voorspelbaar. Het O.C.M.W. moet in elk geval afzonderlijk oordelen, dit rekening houdend met de reële behoeften van de betrokkenen, welke de meest passende dienstverlening uitmaakt. Wel blijkt uit het antwoord ook dat het O.C.M.W. zijn eigen toestand mag in rekening brengen.

§ 5. Persoonlijke evaluatie

25. De stelling dat het O.C.M.W. een absolute verplichting heeft om iedereen te werk te stellen die het vraagt is onjuist. De rechtsleer die in die zin concludeerde was te ongenueanceerd. We moeten immers vooreerst rekening houden met het beperkt toepassingsgebied van art. 60 § 7 zelf. Maar ook daarbuiten zijn enige restricties. De verplichting van art. 60 § 7 maakt immers deel uit van een groter geheel en moet aldus in de context van de hele wet van 8 juli 1976 geïnterpreteerd worden. Een eerste belangrijk artikel in die zin is art. 1 dat zegt dat iedere persoon recht heeft op maatschappelijke dienstverlening. Maar dat deze tot doel heeft eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Het is duidelijk dat in de huidige stand van de wetgeving iemand die voldoet aan deze kwalificatie geen recht heeft op een verplichte tewerkstelling (33). Naar analogie met art. 60 § 3 kunnen we

(32) *Bull.Vr.Antw., Senaat, 1979-80, nr. 16, 653.*

(33) Zo wees de beroepskamer van West-Vlaanderen terecht het verzoek af van een minderjarige wiens ouders werkten (WV., 24 september 1980), de beroepskamer van Limburg een werkloze wiens bijzit een herberg uitbaatte (LI., 27 juni 1978), de beroepskamer van

ook stellen dat tewerkstelling de passende hulp in concreto moet betekenen (34). Ter vervollediging moet nog vermeld worden dat sommige omstandigheden willens nillens tewerkstelling verhinderen. Denken we aan opname in het ziekenhuis voor een chirurgische ingreep of bevalling.

26. Bij het overlopen van het lijstje afwijzingsgronden m.b.t. de situatie van de verzoeker stoten we toch nog op enkele problemen. Heel wat hulpbehoevenden worden afgewezen omdat ze door hun eigen schuld, zorgeloosheid of nalatigheid in de penarie geraakt zijn. Ik kan niet ingaan op dit probleem want dit vergt immers een studie op zichzelf. Wel zou ik willen benadrukken dat naar de woorden van P. Senaeve hier een antwoord gegeven wordt op de vraag hoe marginaal de marginalen wel mogen zijn. Een ander (eerder theoretisch) probleem is dat van de beroepsopleiding van verzoeker. Mag verzoeker eisen dat hem een 'passende' dienstbetrekking wordt aangeboden? Verder laten de Oostvlaamse en Henegouwse beroepskamers zich ook leiden bij hun weigering door het argument dat de hulpbehoevende nog geen enkele arbeidsdag in aanmerking kan nemen. Hierbij kan ook nog gezegd worden dat het O.C.M.W. van Gent de zogenaamde principiëbeslissing heeft genomen dat zij niemand te werk stelt die nog meer dan 150 dagen moet bewijzen. Deze praktijken lijken mij toch in strijd met het zo benadrukte principe van diezelfde Oostvlaamse beroepskamer dat ieder geval afzonderlijk moet worden beoordeeld. Ik vind trouwens geen enkel argument in de wet dat dit onderscheid zou stellen. De wettekst is intergemaal in algemene zin gesteld, zodat dit speciaal geval niet mag worden uitgesloten. Ik begrijp wel de moeilijkheden van de O.C.M.W.'s wanneer ze iemand 300 arbeidsdagen moeten te werkstellen, maar hebben ze niet juist de taak de hulpbehoevenden te helpen een menswaardig bestaan te kunnen doen leiden (en dit ondanks hun moeilijkheden!)?

27. Hiermee zijn we dicht gekomen bij dé grote vraag: mag het O.C.M.W. rekening houden met zijn eigen situatie bij de vraag naar

Oost-Vlaanderen een vrouw wiens echtgenoot een normaal loon verdiende (OV., 4 februari 1980).

(34) Verwijzend naar deze regel besliste de beroepskamer van Limburg gedeeltelijke tewerkstelling te weigeren omdat dit de financiële problemen van verzoekster niet oploste (LI., 17 april 1979). Een andere zaak in die zin kwam voor de Oostvlaamse beroepskamer. Verzoekster is gescheiden en de twee kinderen werden toegewezen aan haar echtgenoot. Nadien krijgt zij nog twee natuurlijke kinderen, die in een pleeggezin werden geplaatst, daar zin inmiddels uit de ouderlijke macht was ontzet. De vertegenwoordiger van het O.C.M.W. houdt voor dat verzoekster niet in aanmerking komt voor een normale tewerkstelling. Ten bewijze legt hij medische stukken voor van een neuro-psychiater en een psycholoog. Op de zitting is verzoekster niet aanwezig. Niemand weet waar ze zich bevindt. De beroepskamer vindt dat gezien de omstandigheden gewone tewerkstelling in 't kader van art. 60 § 7 niet de passende hulpverlening inhoudt (OV., 3 september 1979).

tewerkstelling? We staan hier voor een duidelijk belangenconflict, dat volgens mij moet beslecht worden in het voordeel van de hulpbehoevende. De lege ferenda zou dat in ieder geval het einddoel moeten zijn. De grote struikelblok tot deze interpretatie nu zijn bepaalde voorbereidende stukken van de wet die duidelijk in een andere richting wijzen. Wat is echter hun waarde? Volgens de Raad van State mag bij afwezigheid van verzet in ieder geval rekening gehouden worden met de toelichting van de betrokken minister gegeven in het parlement (35). Anderzijds heeft de rechtspraak herhaaldelijk bevestigd dat een duidelijke tekst geen interpretatie behoeft: *interpretatio cessatui claris* of *interpretatio numquam admittitur in claris* (36). In bedoeld geval mag er bijgevolg geen beroep op de voorbereidende werken gedaan worden (37). Laten we deze theorie toepassen op art. 60 § 7: Wanneer een persoon het bewijs moet leveren van een periode van tewerkstelling om het volledig voordeel van bepaalde sociale uitkeringen te bekomen, *neemt* het O.C.M.W. alle maatregelen om hem een betrekking te bezorgen. *In voorkomend geval* verschaft het deze vorm van dienstverlening door zelf voor de bedoelde periode als werkgever op te treden.

Vooreerst valt de duidelijke affirmatieve stijl op van de werkwoordsvorm. Het O.C.M.W. 'neemt' alle maatregelen en 'verschafft' dienstverlening. We kunnen verdedigen dat de woorden 'in voorkomend geval' bij objectieve lezing van art. 60 § 7 niets anders betekenen dan een inleiding tot een tweede hypothese, namelijk wanneer het O.C.M.W. er niet in slaagt de verzoeker een betrekking te bezorgen, dan moet het zelf als werkgever optreden. Ik voel mij in deze stelling gesterkt door C. Quisthoudt die naar ik kan opmaken zuiver op basis van de tekst van de wet, zonder rekening te kunnen houden met de bespreking in de kamer dezelfde mening was toegedaan (38). Ook betekenisvol is de uitspraak van de beroepskamer van Oost-Vlaanderen van 31 oktober 1977. Dat zij daarna van deze zienswijze afwijkt is, zoals hierboven reeds werd betoogd vermoedelijk gebeurd onder druk van bepaalde O.C.M.W.'s die zonder twijfel wel met ernstige problemen te kampen hadden. Ook de vraag van volksvertegenwoordiger Moock waar die wijst op de gebiedende stijl van art. 60 § 7 (1e *texte énant impératif*) is een aanduiding in die zin. Ik ben er mij van bewust dat deze stelling niet waterdicht is. Uit de woorden 'in voorkomend geval' een uitzonderingsregel afleiden lijkt mij verkeerd, maar toch verdedigbaar, waardoor alzo wel de argumentatie wordt ontkracht. Er uit afleiden dat men met de elementen van de zaak moet rekening houden lijkt mij ook onjuist, alhoewel het een ideale oplossing zou bieden.

(35) R.v.St., 8 november 1963, *Pas.*, IV, 67; *Arr.R.v.St.*, 1963, 808.

(36) Cass., 22 november 1949, *Arr.Cass.*, 1950, 162; Cass., 11 december 1964, *Pas.*, 1965, I, 366; R.v.St., 27 september 1957, *Arr. R.v.St.*, 1957, 568.

(37) Cass., 10 december 1959, *Arr.Cass.*, 1960, 322; Cass., 11 december 1962, *Pas.*, 1963, I, 455; VAN GERVEN, W., *Algemeen deel*, 57.

(38) zie noot (23).

Hierboven werd reeds naar art. 1 verwezen i.v.m. de restrictie 'een leven dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid', maar ook met betrekking tot dit probleem is art. 1 van belang. Elke persoon heeft recht op maatschappelijke dienstverlening (art. 1). Art. 60 § 7 stelt eveneens het bekomen van een betrekking als een recht wanneer men alzo het bewijs moet leveren voor het bekomen van sociale zekerheidsuitkeringen. Van het O.C.M.W. mag dus rechtmatig geeist worden voor een betrekking te zorgen en desnoods, in voorkomend geval als werkgever op te treden (39).

De interpretatie als zou het O.C.M.W. rekening mogen houden met zijn eigen situatie moet afgewezen worden. Deze interpretatie zou immers kunnen aanleiding geven tot grote willekeur en zelfs art. 60 § 7 tot dode letter kunnen maken wanneer men aanneemt dat elk beroep erop kan afgewezen worden, verwijzend naar een volledige bezetting of zelfs gewoon naar de politieke verantwoordelijkheid van het O.C.M.W. voor het personeelsbeleid, zoals de gewoonte is geworden bij de Oostvlaamse beroepskamer.

(39) Tenslotte nog de volgende overweging: Twee personen beiden in identiek dezelfde erbarmelijke omstandigheden vragen om tewerkstelling op basis van art. 60 § 7. De eerste krijgt werk zonder moeilijkheden, de andere niet omwille van volledige personeelsbezetting van het O.C.M.W. van zijn gemeente.

Deze hedendaagse praktijk wordt door de burger aangevoeld als een ontoelaatbare discriminatie (op basis van de woonplaats). Dat dit niet helemaal uit de lucht gegrepen is bewijst de uitspraak van Orban die het reeds had over ongeoorloofde privileges op basis van de verblijfplaats (ORBAN, O., *Le droit constitutionnel de la Belgique*, Luik, III, 117). Dit gaat in tegen art. 6 van de Grondwet: Alle Belgen zijn gelijk voor de wet. De bepaling dat alle Belgen gelijk zijn voor de wet kan op twee manieren begrepen worden: men kan enerzijds lezen dat de wet alle Belgen op gelijke wijze moet behandelen, maar men kan ook anderzijds de tekst zo opvatten dat de wet op alle Belgen op dezelfde wijze moet toegepast worden. In het eerste geval komt de gelijkheid vóór en boven de wet, als een beginsel dat de wetgever zelf behoort na te leven: in het tweede geval komt de gelijkheid na en onder de wet, als een beginsel volgens welk de wet moet worden toegepast (DE MEYER, J., *Cursus staatsrecht*, 8e uitgave, 513). In een systeem waar de formele suprematie van de GW. op de wet zonder sanctie blijft, is men geneigd de tweede interpretatie aan te houden, vermits de eerste toch zonder praktisch gevolg blijft. Hierop bestaat echter een kleine nuancering. Wanneer er enige twijfel bestaat over de juiste betekenis van een wetsbepaling, moet volgens het Hof van Cassatie redelijkerwijze uitgegaan worden van de onderstelling dat de organen van de wetgevende macht niet de bedoeling kunnen gehad hebben de G.W. te schenden, zodat in zulk geval de rechtbank een interpretatie van de wet in een met de GW strijdige zin moet afwijzen (Cass., 20 april 1950, *Pas.*, 1950, I, 560). We kunnen deze theorie op art. 60 § 7 toepassen en de interpretatie als zou het O.C.M.W. rekening mogen houden met zijn eigen situatie moeten afwijzen.